

УДК 347.78.02

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.09>**Ольга Павлюк,**

аспірант кафедри цивільно-правових дисциплін

Інституту права

Львівського державного університету внутрішніх справ

КРИТЕРІЇ ОХОРОНОЗДАТНОСТІ ОБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА, СТВОРЕНИХ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ДОСВІД

Стаття присвячена огляду законодавства іноземних держав щодо вирішення проблемних питань визначення критеріїв охороноздатності об'єктів, які створені технологіями штучного інтелекту, а саме встановлення ставлення правових систем різних держав до об'єктів, створених штучним інтелектом, і визначення загально визнаних критеріїв охороноздатності таких об'єктів.

Виявлено, що на сучасному етапі розвитку правових систем питання охороноздатності об'єктів авторського права, створених штучним інтелектом, є недостатньо розробленим, проте водночас отримало своє дослідження та подальший розвиток за допомогою науковців у здійснених ними дослідженнях.

Установлено, що критерій оригінальності визнається всіма правовими системами світу як передування надання охорони авторським правом певному об'єкту, однак єдиний підхід до розуміння цього інституту відсутній.

Визначено, що, відповідно до законодавства Європейського Союзу та практики Суду ЄС, охороноздатними можуть бути лише оригінальні твори, які є результатом самостійної інтелектуальної діяльності творця (автора). Однак у законодавстві ЄС відсутні норми, які регулюють специфіку охорони об'єкта, що створюється технологіями штучного інтелекту.

Виділено той факт, що традиційною основою при вирішенні питань охороноздатності об'єктів авторських прав у Великобританії зазвичай залишається критерій «уміння, судження та праці» (*skill, labour, judgment and effort*). Виявлено, що у Великобританії штучний інтелект сьогодні не наділений правосуб'єктністю й не визнається автором і власником прав на створюваний ним об'єкт.

Установлено, що підхід США до питання охорони прав на потенційно охороноздатні об'єкти, що створені технологіями штучного інтелекту, які відносяться до сфери авторського права, дещо відрізняється. Зокрема, чинний Закон США про авторське право заперечує можливість надання правової охорони продукту, який створюється технологіями штучного інтелекту.

Виокремлено той факт, що законодавство США застосовує дуже суворий підхід до авторства, і навіть в еру, коли технології штучного інтелекту використовуються для написання новел або для малювання картин, неможливо визнати авторство такої технології на створений нею об'єкт.

Ключові слова: інтелектуальна власність, авторське право, штучний інтелект, критерії охороноздатності, оригінальність.

Постановка проблеми. У сучасному світі використання штучного інтелекту стає найважливішим чинником розвитку цифрової економіки будь-якої держави.

Тема штучного інтелекту є актуальною у зв'язку зі швидким розвитком ІТ-сфери, новими відкриттями та прагненнями будь-яким способом покращити якість людського життя.

Право інтелектуальної власності не було готове до таких викликів.

У зв'язку з цим актуальними для інтелектуального права багатьох країн світу постають такі питання: 1) чи є об'єкти, створені

з використанням технологій штучного інтелекту, охороноздатними; 2) якими є критерії надання правової охорони таким об'єктам; 3) яких змін повинно зазнати право інтелектуальної власності, щоб забезпечити належне регулювання, при цьому зберігши баланс публічних і приватних інтересів. Відповіді на ці питання впливають на інвестиції в розвиток штучного інтелекту.

Водночас можна стверджувати, що сьогодні питання права власності штучного інтелекту на об'єкти інтелектуальної власності в умовах розвитку інформаційного суспільства є недостатньо розробленим і роз-

глядається зазвичай лише в окремих наукових статтях.

Однак правові системи окремих держав виокремили власний підхід до регулювання права інтелектуальної власності на об'єкти, створені за допомогою технологій штучного інтелекту, дослідження яких буде сприяти можливості створення уніфікованого підходу до регулювання вказаного питання, а також матиме перспективи для впровадження таких концепцій у законодавство України.

Наведені обставини зумовлюють актуальність досліджуваної теми.

Правові проблеми використання технологій штучного інтелекту розглянуто в роботах О.А. Баранова, О.Е. Радутного, Є.О. Харитоновна, О.І. Харитоновної та інших. Питанню правового режиму об'єктів авторського права та співвідношенню інститутів авторського права й права інтелектуальної власності присвячені роботи таких учених: А.О. Кодинця, С.В. Мазуренко, С.Й. Литвин, О.П. Орлюк, О.О. Штефан, А.С. Штефан та інших.

Окремі питання щодо умов правової охорони творів розглядали такі вітчизняні та закордонні вчені: О.А. Підпригора, О.В. Кохановська, О.П. Орлюк, А.С. Штефан, Г.О. Ульянова, Р.Є. Еннан, Е. Rosati, С. Craig, D. Gervais та інші.

Метою статті є здійснення огляду міжнародно-правового досвіду визначення критеріїв охороноздатності об'єктів авторського права, створених за допомогою технологій штучного інтелекту.

Виклад основного матеріалу. Здатність технологій штучного інтелекту автономно створювати потенційно охороноздатні об'єкти найяскравіше в теперішній час виявляється саме в галузі авторського права – технології штучного інтелекту активно використовуються при створенні різного продукту, що стосується образотворчого мистецтва, музичних композицій, літературних текстів і програмного забезпечення.

Так, у 2016 році група музеїв і дослідників у Нідерландах презентувала публіці портрет, названий «Новий Рембрандт» (The New Rembrandt). Такий твір був створений технологією штучного інтелекту на основі зробленого нею аналізу тисячі творів Рембрандта. Варто також згадати книгу під назвою «Когнітивна кулінарія з шеф-кухарем Ватсоном», написану технологією штучного інтелекту «Watson». Як зазначає Ш. Яніскі-Равід, автономні системи штучного інтелекту зможуть замінити людину як автора багатьох видів об'єктів авторських прав, і саме авторське право стало однією з найбільш цікавих,

проблемних і контрастних сфер, де проявляються унікальні властивості сучасних технологій [19, с. 684–689].

В основі створення будь-якого результату інтелектуальної діяльності, зокрема у творах науки, літератури та мистецтва, лежить творча діяльність людини. Іншими словами, будь-який твір – це результат творчої діяльності автора.

Водночас ні Бернська конвенція з охорони літературних і художніх творів [20], що стала основою для всіх наступних міжнародних договорів і національних законів більшості країн світу в галузі авторського права, ні самі ці договори, а також і національне законодавство країн не містять визначення критеріїв творчої діяльності. Проте, як зазначає професор С. Рікетсон, хоча Бернська конвенція не визначає право авторства, лейтмотив авторства людини впливає з більшості статей Конвенції [17, с. 24–25].

Тепер перейдемо до аналізу практичних підходів до вказаної проблематики в іноземних країнах, зокрема в країнах Європейського Союзу (далі – ЄС), Великобританії, США й деяких інших.

Варто зазначити, що критерій «оригінальність» законодавчо закріплений у ЄС щодо окремих об'єктів авторського права в декількох документах. Уперше вказаний критерій був прописаний щодо комп'ютерних програм у Директиві Ради Європейських співтовариств «Про правову охорону комп'ютерних програм» від 14 травня 1991 року № 91/250/ЕЕС. Так, згідно зі статтею 1 (3) цієї Директиви, комп'ютерна програма підлягає охороні, якщо вона є оригінальною в тому сенсі, що є результатом самостійної інтелектуальної діяльності автора, і ніякі інші критерії для визначення можливості охорони не застосовуються. Пізніше аналогічна норма щодо оригінальності баз даних узаконена в Директиві Європейського парламенту та Ради ЄС «Про правову охорону баз даних» від 11 березня 1996 року № 96/9/ЄС. Такий самий підхід до оригінальності фотографії як об'єкта авторських прав закріплений у Директиві Європейського парламенту та Ради ЄС «Про терміни охорони авторського права і деяких суміжних прав» від 12 грудня 2006 року № 2006/116/ЄС [5].

Законодавчого закріплення критерію оригінальності щодо інших об'єктів авторських прав до теперішнього часу не відбулося. Однак у рішенні по справі *Infopaq International v. Danske Dagblades Forening* (2009) Суд ЄС указав, що авторське право поширюється тільки на об'єкти, які є оригінальними в тому сенсі, що є результатом самостійної інтелектуальної діяльності

автора, застосувавши придатність критерію оригінальності до комп'ютерних програм, баз даних, фотографій, до інших видів творів [8]. Такий підхід знайшов своє подальше відображення й розвиток у наступних справах, розглянутих Судом ЄС.

Отже, згідно із законодавством і судовою практикою ЄС, охороноздатними як об'єкти авторських прав визнаються тільки оригінальні твори, які є результатом самостійної інтелектуальної діяльності творця (автора). Тобто оригінальним можна назвати той твір, який відображає творчу індивідуальність автора.

Водночас законодавче визначення критерію «оригінальності» та його судові тлумачення дають змогу зробити висновок, що автором творів, які підлягають охороні відповідно до чинного законодавства ЄС про авторське право, може визнаватися тільки людина. Наприклад, у рішенні у справі *Eva-Maria Painer v. Standard Verlags* (2010) Суд ЄС, тлумачачи критерій «оригінальність», указав, що фотографія повинна містити відбиток «особистого дотику автора» [6], а в справі *Football Dataco v. Yahoo!* (2010) суд зазначив, що критерій оригінальності виконується тоді, коли автор висловлює свої творчі здібності в оригінальній манері, роблячи вільний і творчий вибір [7].

Підсумовуючи ситуації в ЄС, варто сказати, що навіть при існуванні деяких відмінних ознак у юрисдикціях окремих країн ЄС, наприклад, Німеччини та Франції, щодо розуміння критерію та ознак оригінальності тих чи інших об'єктів авторських прав, загальна концептуальна основа залишається однаковою в усіх країнах ЄС – у центрі створення творів науки, літератури і мистецтва завжди знаходиться людина з її індивідуальним творчим підходом.

Сьогодні в законодавстві ЄС відсутні спеціальні норми, що регулюють специфіку охорони об'єкта, що створюється технологіями штучного інтелекту. Мовчить поки із цього питання й судова практика.

Незважаючи на схожість підходу до розуміння творчої діяльності й охорони об'єктів авторських прав у ЄС і Великобританії, варто окремо розглянути певні аспекти, пов'язані з охороною і належністю прав на потенційно охороноздатні об'єкти, що створюються штучним інтелектом, у Великобританії.

Спочатку варто сказати, що, на відміну від законодавства ЄС, Закон Великобританії 1988 року (у редакції 2017 року) «Про авторське право, промислові зразки і патенти» (далі – Закон Великобританії про авторське право) [3], крім норм, що регулюють традиційну охорону об'єктів авторських прав, містить також спеціальні положення щодо охо-

рони творів, створених комп'ютером (англ. *computer generated works*).

Як зазначає К.Р. Девіс, у Великобританії охорона об'єктам авторських прав надається «оригінальним» творам, автором яких є певна фізична особа. При цьому законодавство Великобританії, так само як і законодавство більшості країн світу, не містить визначення поняття «твір» і не розкриває поняття критерію «оригінальність», тлумачення якого здійснюється судами [4, с. 607].

Суди у Великобританії вже довгий час дотримуються доктрини «вміння і праці» (англ. *Skill and labour*), і, як пояснює А. Рахматіан, тест на оригінальність зводиться до того, щоб визначити, чи є робота результатом «уміння, праці, судження й зусилля» (англ. *skill, labour, judgment and effort*) автора [16, с. 4–5].

Коріння цього критерію варто шукати в справі *Walter v. Lane* (1900). Зокрема, у цій справі Палата Лордів ухвалила, що журналісти, які зробили стенографічні записи публічно сказаних політичних промов Лорда Розбері та які розставили знаки пунктуації й опублікували ці промови в газеті «Таймс», володіють авторськими правами на опубліковані записи у зв'язку зі значними зусиллями, умінням і часом, які вони витратили. При цьому такі права журналістів належать їм незалежно від авторських прав самого Лорда Розбері на виголошені ним промови. [12].

Такий підхід відображено в подальшій судовій практиці. Зокрема, у справі *Ladbroke v. William Hill*, яка найбільш часто цитується при розгляді питань охороноздатності об'єктів авторських прав у Великобританії, суд аргументував своє рішення на користь надання охорони твору, ґрунтуючись на достатній кількості «вміння, судження і праці», витраченого на його створення, відзначивши, що «оригінальність – це питання міри залежно від величини навички, судження або праці, які були вкладені» в створення твору, і їхня значимість залежить від якості, а не від кількості [13].

Отже, традиційною основою при вирішенні питань охороноздатності об'єктів авторських прав у Великобританії в більшості випадків залишається все ж критерій «уміння, судження і праці», незважаючи на вплив практики ЄС.

Разом із тим застосування традиційного критерію «вміння і праці» щодо продукту, що створюється технологіями штучного інтелекту, викликає певні сумніви. Зокрема, якщо допустити потенційну можливість визнання технології штучного інтелекту «автором» створюваного результату, виникає питання: чи може вказана технологія демон-

струвати такі якості, як «уміння, судження і працю»? У зв'язку з цим варто зазначити цікаву позицію, висловлену К.Р. Девісом в одній із публікацій. Так, наводячи приклад створення технологією штучного інтелекту музичної композиції, автор розмірковує, що «система витрачає працю на виробництво твору, проявляє вміння, визначаючи, що може сподобатися слухачам на основі вихідних даних, і судження при прийнятті рішення про те, які частини вмикати/змінювати». На підставі цього К.Р. Девіс доходить висновку, що критерії охороноздатності формально дотримані, створений твір міг би підлягати охороні як об'єкт авторських прав згідно з чинним правовим режимом Великобританії [4, с. 609].

Незважаючи на досить обґрунтовані та логічно правильні умовиводи фахівців на теоретичному рівні, у Великобританії, як і в більшості юрисдикцій, штучний інтелект поки не наділений правосуб'єктністю й не визнається автором і власником прав на створюваний ним результат, включаючи потенційно охороноздатні твори в галузі авторського права. Як уже зазначалося та впливає зі змісту положень секції 9 (1) Закону Великобританії про авторське право, однією з умов охороноздатності об'єктів авторських прав, крім дотримання ознаки оригінальності, є те, що автором твору має бути певна фізична особа. І, як наслідок, можна припустити, що охорона творів, які створюються технологіями штучного інтелекту, щодо яких не вдається підтвердити, що вони є результатом «уміння, праці, судження й зусилля» конкретної фізичної особи, за загальних умов буде піддана сумніву.

У силу історично сформованої близькості правових систем законодавство про авторське право деяких країн Британської співдружності, зокрема закони про авторське право Індії, Нової Зеландії, Ірландії й Гонконгу, містять підхід, аналогічний закріпленому в законодавстві Великобританії.

Водночас у чинному Законі Австралії 1968 року (у редакції 2017 року) «Про авторське право» подібні норми відсутні. При цьому судова практика підтверджує усталену доктрину творчої діяльності й не визнає наявності охороноздатного твору в разі його створення технологіями. Наприклад, у рішенні по справі *Telstra v. Phone Directories* (2010) Федеральний суд Австралії вказав, що у випадках, коли комп'ютер виконує функції, що у звичайних умовах виконуються автором-людиною, авторське право на створений таким чином твір не поширюється [9].

Підхід США до питання охорони та належності прав на результати, які створені техно-

логіями штучного інтелекту, дещо відрізняється від підходів, що існують у юрисдикціях ЄС, Великобританії та низці інших країн.

У США при застосуванні критерію оригінальності творів авторського права виходять, так само, як і у Великобританії, з позиції витраченого на створення твору вміння і праці. Водночас, за словами А. Рахматіана, мінімальна вимога в США є традиційно вищою, ніж у Великобританії, і там, де створення твору вимагає невеликих зусиль, умінь і праці, твір не буде вважатися «оригінальним», отже, як справедливо зазначає В.О. Калятин, порівняно з англійським правом у США більше значення надається творчій діяльності автора.

Відповідно до § 102 (а) чинного Закону США 1976 року (у редакції 2016 року) «Про авторське право» (далі – Закон США про авторське право), охороні підлягають лише «оригінальні авторські твори». При цьому Закон не дає пояснень або визначень оригінальності твору. Щоб зрозуміти його значення, варто звернутися до компендіуму практики Бюро реєстрації авторських прав США (далі – Компендіум).

Так, згідно із секцією 306 Компендіуму, Бюро реєстрації авторських прав США реєструє тільки «оригінальні авторські твори за умови, що вони створені людиною». Тут же робиться пояснення (з посиланням на рішення Верховного суду США, винесеного в 1884 року у справі *Burrow-Giles Lithographic Co. v. Sarony*), що Законом США про авторське право охороняються тільки «плоди інтелектуальної праці», які «створені творчими силами розуму». Оскільки зазначений Закон обмежений «оригінальними інтелектуальними задумами автора», Бюро відмовить у реєстрації твору, який не створено людиною [2, с. 54].

При цьому, як впливає із секції 302 Компендіуму, при визначенні, чи є робота охороноздатним об'єктом авторського права, Бюро реєстрації авторських прав США аналізує, чи є робота досить оригінальною, для чого перевіряється, чи твір створено самостійно, чи має твір хоча б мінімальний рівень творчості.

Відповідно до секції 306 Компендіуму, Бюро реєстрації авторських прав США не буде реєструвати твори, «створені машиною або просто механічним процесом, що працюють довільно або автоматично без будь-якого творчого вкладу або втручання з боку людини-автора».

Як зазначає Д. Ліу, законодавство США застосовує дуже суворий підхід до авторства, і навіть в еру, коли технології штучного інтелекту використовуються для написання

новел або для малювання картин, неможливо визнати авторство технології на створений нею твір [15, с. 61].

І хоча процедура реєстрації авторського права в США не є обов'язковою, виходячи з викладеного вище доктринального підходу до аспекту творчої діяльності й оригінальності творів, офіційна позиція Бюро реєстрації авторських прав США може означати лише одне – заперечення можливості надання правової охорони продукту, який створюється технологіями штучного інтелекту, згідно з чинним Законом США про авторське право.

Підсумовуючи все вищевказане, варто навести цитату А. Рахматіана: «Серцем і суттю охорони прав авторів у системі авторських прав є автор як людина. Автор отримує охорону з авторського права як особистість (у своєму роді різновид прав людини), отже, усе, що створює автор і що несе в собі відбиток особистості автора, також отримує охорону». І як зазначає П. Ламберт, якщо охорона творів, створених за допомогою технологій, може здійснюватися в межах традиційного режиму охорони авторських прав, то для забезпечення охорони творів, створених технологією автономно, необхідно змінювати законодавство, розширюючи межі традиційної системи охорони [14, с. 13].

Висновки

Поняття «оригінальність» визнається всіма правовими системами світу як передумова надання охорони твору авторським правом, однак єдиний підхід до розуміння цього інституту відсутній.

На підставі аналізу законодавства та судової практики різних країн виокремлено основні підходи до визначення поняття оригінальності: у ЄС під оригінальним твором розуміють «власне інтелектуальне творіння автора»; у Сполучених Штатах Америки сформовано положення про мінімальний творчий внесок автора у твір; право Великобританії визнає твір оригінальним за умови, що автор створив його власними «вміннями, зусиллями, судженнями та працею».

З огляду на зазначене, можна стверджувати, що інтелектуальний, творчий внесок людини залишається основною визначальною рисою об'єктів інтелектуальної власності, а майнове право на об'єкт, створений технологією штучного інтелекту, має транслюватися на людину-автора. Проте найважливішим викликом, що потребує вирішення, має бути питання, які саме особи мають належати майнові права (у тому числі й право розпорядження) на об'єкт, створений технологією штучного інтелекту.

Варто зазначити, що сьогодні відсутні країни, у яких на законодавчому рівні належним чином урегульовані питання забезпечення правової охорони та належності прав на потенційно охороноздатні об'єкти авторського права, що створюються технологіями штучного інтелекту. Наявні ж юридичні конструкції навіть у таких країнах, як Великобританія, і деяких інших країнах Британської співдружності, які зробили спробу врегулювання цих питань на законодавчому рівні, не відповідають сучасному рівню та перспективам розвитку технологій штучного інтелекту й не дають змоги чітко та однозначно вирішити розглянуті проблемні аспекти. Здатність технологій автономно створювати потенційно охороноздатні твори стимулює дебати в усьому світі про необхідність перегляду традиційних стандартів охорони авторського права з урахуванням розвитку технологій штучного інтелекту.

Список використаних джерел:

1. Chalton S. The Effect of the EC Database Directive on United Kingdom Copyright Law in Relation to Databases: A Comparison of Features. *European Intellectual Property Review*. 1997. Vol. 19. № 6. P. 278–288.
2. Compendium of U.S. Copyright office practices. *U.S. Coright office*. 2021. Vol. 101. P. 1–1301. URL: <https://www.copyright.gov/comp3/docs/compendium.pdf> (дата звернення: 17.04.2021).
3. Copyright, Designs and Patents Act 1988 (Chapter 48, incorporating amendments up to the Digital Economy Act 2017). *WIPO Database «WIPO Lex»* : веб-сайт. URL: <https://wipolex-res.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/gb/gb396en.html> (дата звернення: 17.04.2021).
4. Davies C.R. An Evolutionary Step in Intellectual Property Rights – Artificial Intelligence and Intellectual Property. *Computer Law and Security Review*. 2011. Vol. 27. № 6. P. 601–619.
5. Directive 2006/116/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the term of protection of copyright and certain related rights. *European union law* : веб-сайт. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32006L0116> (дата звернення: 17.04.2021).
6. European Court of Justice, 1 December 2011, case C-145/10 Eva-Maria Painer v. Standard VerlagsGmbH and Others. *European court reports*: веб-сайт. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0145> (дата звернення: 17.04.2021).
7. European Court of Justice, 1 March 2012, case C-604/10 Football Dataco Ltd and Others v. Yahoo! UK Ltd and Others. *European court reports* : веб-сайт. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A62010CJ0604> (дата звернення: 17.04.2021).

8. European Court of Justice, 16 July 2009, case C-5/08 Infopaq International A/S v. Danske Dagblades Forening. *European court reports* : веб-сайт. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0005> (дата звернення: 17.04.2021).
9. Federal Court of Australia, 15 December 2010, case Telstra Corporation Limited v Phone Directories Company Pty Ltd, FCAFC 149. *Federal Court of Australia* : веб-сайт. URL: <http://www.judgments.fedcourt.gov.au/judgments/Judgments/fca/full/2010/2010fcafc014> (дата звернення: 18.04.2021).
10. Federal Court of Australia, 2 March 2012, case Acohs Pty Ltd v Ucorp Pty Ltd, FCAFC 16. *Federal Court of Australia* : веб-сайт. URL: <http://www.judgments.fedcourt.gov.au/judgments/Judgments/fca/full/2012/2012fcafc0016> (дата звернення: 18.04.2021).
11. Guadamuz A. Artificial Intelligence and Copyright. *WIPO Magazine*. 2017. № 5. P. 14–19.
12. House of Lords, August 6, 1900, case Walter v. Lane, A.C. 539. *Centre for Intellectual Property and Information Law of Cambridge University* : веб-сайт. URL: <https://www.cipil.law.cam.ac.uk/virtual-museum/walter-v-lane-1900-ac-539> (дата звернення: 18.04.2021).
13. House of Lords, January 21, 1964, case Ladbroke v. William Hill, 1 All ER 465. *Centre for Intellectual Property and Information Law of Cambridge University* : веб-сайт. URL: <https://www.cipil.law.cam.ac.uk/virtual-museum/ladbroke-v-william-hill-1964-1-all-er-465> (дата звернення: 18.04.2021).
14. Lambert P. Computer-Generated Works and Copyright: Selfies, Traps, Robots, AI and Machine Learning. *European Intellectual Property Review*. 2017. Vol. 39. № 1. P. 12–20.
15. Liu D. Forget the Monkey Copyright Nonsense for Goodness Sake, Dude. *European Intellectual Property Review*. 2018. Vol. 40. № 1. P. 61–65.
16. Rahmatian A. Originality in UK Copyright Law: The Old «Skill and Labour» Doctrine under Pressure. *International Review of Intellectual Property and Competition Law*. 2013. Vol. 44. № 1. P. 4–34.
17. Ricketson S. The 1992 Horace S. Manges Lecture – People or Machines: The Bern Convention and the Changing Concept of Authorship. *Columbia – VLA Journal of Law and the Arts*. 1992. Vol. 16. № 1. P. 1–37.
18. Ricketson S. The Need for Human Authorship – Australian Developments: Telstra Corp Ltd v Phone Directories Co Pty Ltd. *European Intellectual Property Review*. 2012. Vol. 34. № 1. P. 54–60.
19. Yanisky-Ravid S. Generating Rembrandt: Artificial Intelligence, Copyright, and Accountability in the 3A Era – the Human-like Authors are Already Here – a New Model. *Michigan State Law Review. Michigan State University College of Law*. 2017. Vol. 659 P. 659–726.
20. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text (дата звернення: 19.04.2021).
21. Штенников В. Творчество как ключевое понятие института интеллектуальной собственности. *Интеллектуальная собственность. Авторское право и смежные права*. 2015. № 3. С. 25–33.

Olha Pavlyuk. Criteria for protection of copyright objects created using artificial intelligence technologies: international legal experience

The article is devoted to the review of the legislation of foreign states on the solution of problematic issues of determining the criteria for protection of objects created by artificial intelligence technologies.

It was found that at the present stage of development of legal systems, the issue of protection of copyright objects created by artificial intelligence is underdeveloped, but at the same time received its research and further development with the help of scientists in their research.

It has been established that the criterion of originality is recognized by all legal systems of the world as a prerequisite for granting copyright protection to a particular object, but there is no single approach to understanding this institution.

It is determined that in accordance with the legislation of the European Union and the case law of the Court of Justice of the EU, only original works that are the result of independent intellectual activity of the creator (author) could be protected. However, there are no norms in the EU legislation that regulate the specifics of protection of an object created by artificial intelligence technologies.

The fact is highlighted that the traditional basis for addressing the protection of copyright in the UK is usually the criterion of “skill, judgment and effort” (skill, labor, judgment and effort). It has been found that in the UK, artificial intelligence is not currently endowed with legal personality and is not recognized as the author and owner of the rights to the object created by him.

The US approach to copyright protection for potentially protected objects created by copyright-related artificial intelligence technologies has been found to be somewhat different. In particular, the current US Copyright Act denies the possibility of providing legal protection for a product created by artificial intelligence technologies.

It is pointed out that US law applies a very strict approach to authorship, and even in an era when artificial intelligence technology is used to write short stories or draw pictures, it is impossible to recognize the authorship of such technology on the object created by it.

Key words: intellectual property, copyright, artificial intelligence, criteria of protection, originality.